

Funded by the
European Union

Government of
Sindh

unicef
for every child

Teacher Training Module: Sindhi

Learning Cycle Nineteen

سنڌي سکيا لاءِ ٽيڪنالاجيءَ جو استعمال

Sindh Technical Assistance –
Development through
Enhanced Education Programme
(STA-DEEP)

THE AGA KHAN UNIVERSITY

School Education & Literacy Department (SE&LD)

Government of Sindh.

تربيت جو تعارف ۽ استدلال

پيارا استادو!

اسڪول ايجوڪيشن ۽ لٽريسي ڊپارٽمينٽ (SE&LD) حڪومت سنڌ جي استادن جي لڳاتار پيشه وراڻي اهلليت جي اوسر (CPD) واري پروگرام ۾ پليڪار. هي اسڪول گلسٽر تي ٻڌل استادن جي لڳاتار پيشه وراڻي اهلليت جي اوسر (CPD) جو پروگرام، سال 2021 جي نظرثاني ٿيل اسڪول گلسٽرنگ پاليسي ۽ سال 2022 جي CPD ماڊل تحت تيار ڪري لاڳو ڪيو ويو آهي.

تدريسي مواد تي آڌاريل سڀيا جي مرحلن (CBLCS) جي هيءَ تواتر، جنهن ۾ 11 کان 20 ماڊيول شامل آهن، توهان جي ڄاڻ ۽ صلاحيتن کي ”ڪلاس جي مواد تي ٻڌل تدريسي عملن“ ۾ ويتر واڌ آڻڻ لاءِ ٺاهي وئي آهي. شروعاتي ذهن سڀيا جي مرحلن (LCS) ۾ توهان جي تدريسي صلاحيتن کي بهتر بڻائڻ تي تيار ٿيو ويو ته جيئن شاگردن لاءِ ڪلاس روم کي فعال، بهرو وٺندڙ ۽ پُرلطف بڻائڻ ۾ مدد ملي. انهن صلاحيتن جي بنياد تي، اهي سڀيا مرحلا (11-20) پهرين کان اٺين درجي جي شاگردن لاءِ رياضي، سائنس، انگريزي، اردو ۽ سنڌي مضمونن ۾ سڀيا جا موقعا فراهم ڪندا ۽ ڪلاس جي حالتن کي اثرائتي نموني مُنظم ڪرڻ لاءِ توهان کي جديد تدريسي حڪمت عملي سان گڏ انهن مضمونن جي ڄاڻ پڙيو بڻائيندا.

سي پي ڊي پروگرام جو نصب العين

هن پروگرام جو مقصد سڄي سنڌ جي اسڪولن ۾ سڀيا عملن جي معيار کي بهتر بنائڻ آهي، ته جيئن شاگرد سرگرم ۽ معاون سڀيا وٺندڙ، سڀيا جي ڏکيائين کي حل ڪندڙ ۽ تنقيدي سوچ رکندڙ ٿين، ته جيئن هو پنهنجو ڪم تخليقي انداز ۽ اعتماد سان ڪري سگهن. اهي سڀيا جا مرحلا شاگردن کي واضح طور تي موضوع جي ڄاڻ سمجهڻ ۽ سڀيا علم ۽ حاصل ڪيل مهارتن کي پنهنجي آسي پاسي جي دنيا سان ڳنڍڻ ۾ مدد ڏيندا. انهن ڳڻن جي حاصلات کي ممڪن بڻائڻ لاءِ، استادن کي ڪلاس ۾ تدريسي ضرورتن ۽ مضمونن جي مواد لاءِ بهتر نموني تيار ٿيڻو پوندو. ان کان علاوه هي پروگرام استادن کي اسڪول گلسٽر جي بنياد تي CPD جي ذريعي خاص تربيت ڏئي ٿو ته جيئن هو شاگردن جي سڀيا جي نتيجن کي بهتر بڻائي گهڻو ڳڻي وڌائين.

سي پي ڊي پروگرام جو تدريسي فلسفو

لڳاتار پيشيورائي اهليت جي اوسر (CPD) جا سمورا سيشن شراڪتدار جي سڪيا ٿيڻ جي خيال مطابق آهن. ان سوچ سان شرڪت ڪندڙن جي حوصلا افزائي ٿئي ٿي. ته جيئن؛ هڪ ته هو فعال طور تي بااختيار سڪيا عمل ۾ مشغول ٿي وڃن، ٻيو ته خود تشخيص سان گڏ جوڙيدار ساٿيءَ اچي راءِ وٺڻ کي هٿي وٺرائجي، ۽ آخري طور تعليمي وهنوار ۾ حصو وٺندڙ استادن جي هڪ ڪميونٽي ٺاهجي. انهن ڳالهين جو بنيادي مقصد تدريسي عملن کي وڌائڻ ۽ موضوعي مواد جي نظريي ۽ تدريسي حڪمت عملين جي سمجهه کي فروغ ڏيڻ آهي ته جيئن شاگرد سڪيل علم تي اثرائتي نموني ۽ اعتماد سان پنهنجي روزاني زندگيءَ ۾ لاڳو ڪرڻ جي قابل ٿين.

توهان لاءِ سهڪاري

هي ٽريننگ ماڊيول ڪلاس جي تدريسي هدايتن جي عملن ۾ توهان جي مدد ڪرڻ لاءِ ٺاهيو ويو آهي. اهو توهان آڏو مضمون جو مواد ۽ ڪلاس ۾ استعمال لاءِ ڪجهه طريقا متعارف ڪرائيندو. اهو توهان جي تدريس کي وڌيڪ منظم بڻائيندو ۽ توهان کي هڪ ماهر استاد جي حيثيت ۾ اڳتي وڌڻ ۾ مدد ڏيندو.

استادن لاءِ آن لائين CPD پورٽل

استادن لاءِ ماهرن کان سوال پڇڻ، خيالن جي تبديلي ۽ ذاتي سڪيا جا تجربا ۽ (CBLCS) کي لاڳو ڪرڻ ۾ درپيش ڏکيائين جي حل لاءِ هڪ آن لائن CPD پورٽل تيار ڪيو ويو آهي. آن لائين CPD پورٽل استادن کي سڀني ضلعن جي ٻين استادن ۽ مضمونن جي ماهرن سان ڳنڍڻ ۾ مدد ڏيندو ته جيئن هو استادن جي ڪميونٽي جي حيثيت سان معلومات وٺين ۽ سڪن.

آن لائين پورٽل: [/https://stadeep-cpd.com](https://stadeep-cpd.com)

نوٽ: هي مواد جي بنياد وارا سڀڪيا جا مرحلا (CBLCS) اسڪول ايجوڪيشن اينڊ لٽريسي ڊپارٽمينٽ (SE&LD) گورنمينٽ آف سنڌ پاران منظور ڪيل سنڌيءَ جي پهرين کان اٺين درجي تائين جي نصاب ۽ درسي ڪتابن جي ميلاپ سان، STEADA ۽ PITE جي نگرانيءَ هيٺ تيار ڪيا ويا آهن. هنن ۾ پهرين کان اٺين درجي تائين جا سنڌي درسي ڪتاب حوالي طور استعمال ڪيا ويا آهن.

CBLCS: 1-20: مهرباني ڪري LCs 20-1 جي عنوانن جي مڪمل فهرست ڏسڻ لاءِ آخري صفحي کي ڏسو.

مَڃِتا

هي ماڊيول انسٽيٽيوٽ فار ايجوڪيشنل ڊولپمينٽ جي صوبائي انسٽيٽيوٽ آف ٽيچر ايجوڪيشن (PITE) جي هدايت هيٺ IBA سکر يونيورسٽي ۽ آغا خان يونيورسٽيءَ پاران تيار ڪيو ويو. ان ۾ يونيسيف پاران سنڌ ٽيڪنيڪل ايسٽنس ڊولپمينٽ جي ترقي يافته تعليمي پروگرام (STA-DEEP) جي ذريعي مدد رهي، ۽ يورپي يونين پاران مالي مدد ڪئي وئي.

اسان هيٺين سهڪار ڪندڙن جا دل جي گهرائين سان شڪرگذار آهيون:

ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر، سنڌ ٽيچرس ايجوڪيشن ڊولپمينٽ اٿارٽي (STEDA)	محترم سيد رسول بخش شاھ
ڊائريڪٽر جنرل پراونشل انسٽيٽيوٽ آف ٽيچر ايجوڪيشن (PITE)	محترمه نصرت فاطمه ڪلهوڙو
ايڊيشنل ڊائريڪٽر، ڊائريڪٽوريٽ آف ٽيچر ٽريننگ انسٽيٽيوٽس سنڌ	محترم عنات الله شيخ
ڊائريڪٽر ايگزيڪيوٽو ڊولپمينٽ سينٽر ايت سکر آءِ بي اي يونيورسٽي	ڊاڪٽر الطاف حسين سمون
ايسوسيئيٽ پروفيسر ۽ ڊائريڪٽر ائوٽريچ ايت آغا خان يونيورسٽي، ڪراچي	ڊاڪٽر تڪبير علي
ڊائريڪٽر، ڊڪار ڄامشورو	محترم عبدالمجيد ڀرٽ
ايسوسيئيٽ پروفيسر جي سي اي سکر/ ماڊيول ڊولپر ۽ سبجيڪٽ اسپيشلسٽ آءِ بي اي سکر	ڊاڪٽر عبدالوحيد ڪلوز

مادبول ڊولپر ۽ ڊپٽي ڊائريڪٽر، اسٽيڊيا	محترمہ ريحانہ پروين ميراڻي
مادبول ڊولپر، گورنمينٽ ايليمينٽري ڪاليج آف ايجوڪيشن، حيدرآباد	محترم دلشاد احمد ڏيڻو
مادبول ڊزائينر، سکر آءِ بي اي يونيورسٽي سکر	محترم حسن علي
پروجيڪٽ مينيجر، سکر آءِ بي اي يونيورسٽي سکر	محترم سيد ڪامران شاھ
پروجيڪٽ مينيجر، سکر آءِ بي اي يونيورسٽي سکر	محترمہ رابعہ بٽول
ايجوڪيشن مينيجر، يونيسيف	محترمہ آپير مقبول
ايجوڪيشن اسپيشلسٽ، يونيسيف	محترم آصف ابرار
ايجوڪيشن آفيسر، يونيسيف	ڊاڪٽر پرويز پيرزادو
نیشنل ٽيچرس پروفیشنل ڊولپمينٽ ڪنسلٽنٽ، يونيسيف	محترم آفتاب احمد نظاماڻي

سنڌي صوتيات جي تدريس

سکيا جا مقصد: هن تربيتي مرحلي جي پڄاڻيءَ تي، سکيا وٺندڙ ان قابل ٿي ويندا ته اهي؛

سنڌي ٻولي سکيا جي ترقيءَ ۾ ٽيڪنالاجيءَ جي ڪردار ۽ فائدين کي سمجهندا.

سنڌي ٻولي سيکارڻ ۽ سکڻ لاءِ مختلف ڊجيٽل وسيلن جي سڃاڻپ ۽ جائزو وٺي سگهندا.

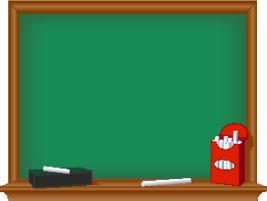

ٽيڪنالاجيءَ کي موثر طريقي سان سنڌي ٻوليءَ جي تدريسي سرگرمين ۾ شامل ڪرڻ جي قابل هوندا.

ٻوليءَ جي تدريس ۾ جديد ٽيڪنالاجيءَ جي استعمال بابت حاصل ڪيل معلومات تي پنهنجا تاثر Reflections پيش ڪري سگهندا.

سيشن پلان

Materials/resources گهريل سامان / وسيلا	Activities/learning experiences سرگرميون / سکيا جا تجربا ۽ هدايتون	Objective سرگرميءَ جو مقصد	Time وقت
<p>بورڊ، مارڪر، لپ ٽاپ، ڪمپيوٽر، ملٽي ميڊيا، پروجيڪٽر وغيره.</p> 	<p>1. سڀني شرڪت ڪنڊڙ استاد صاحبن کي هن تربيتي پروگرام ۾ پليڪار چئو. 2. پروگرام جي باقائده شروعات قرآن پاڪ جي تلاوت سان ڪريو.</p> <p>• ابتدائي سرگرمي (Tech trivia)</p> <p>سنڌي ٻولي سکيا جي اوزارن ۽ وسيلن بابت استادن جي اڳوڻي ڄاڻ جو جائزو وٺڻ لاءِ ننڍڙا سوال پڇيو.</p> <p>1. هيٺين مان ڪهڙي ايپ سبقن ۽ سوالن سان سنڌي ٻوليءَ جي سکيا ڏئي ٿي؟</p> <p>(ا) لرن سنڌي اسپيڪ سنڌي. (ب) سنڌي سکيا (ج) سنڌي ليگنيج ڪورس (د) سنڌي ٽيوٽر</p> <p>جواب: لرن سنڌي اسپيڪ سنڌي</p> <p>• سرگرمي 2:</p> <p>سڀني شرڪت ڪنڊڙن کي ٻارن جي دلچسپيءَ موجب هڪ تعليمي ننڍو وڊيو ملٽي ميڊيا ذريعي اسڪرين تي ڏيکاريو، پوءِ ان تي شرڪت ڪنڊڙن کان خيالن جو اظهار ڪرايو ته کين اها دستاويزي فلم ڪيئن لڳي ۽ ڪهڙي ڄاڻ ملين؟</p>	<p>• پليڪار / شروعات ڪرڻ • سکيا وٺندڙن جي ذهني آمادگي ڪرڻ</p>	 <p>10 منٽ</p>

	<p>● تربيتي ماڊل جو تعارف</p> <p>تربيت ڏيندڙ مختصر تقرير سان ڏينهن جي ايجنڊا ۽ مقصدن جو جائزو بيان ڪريو.</p>	<p>تربيتي مرحلي جي ايجنڊا ۽ مقصدن کان آگاهه ٿيڻ</p>	 05 منٽ
<p>مددي مواد جون ڪاپيون،</p> 	<p>● ذيلي موضوع:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ٻولي سکيا ۾ ٽيڪنالاجيءَ جي اهميت 2. ٻولي سکيا لاءِ ٽيڪنالاجي اوزارن جا قسم 3. ٻولي تدريس ۾ ٽيڪنالاجيءَ کي ضم ڪرڻ لاءِ تدريسي اصول <p>● افتتاحي سرگرمي: ٽيڪنالاجيءَ بابت ذهني ولوڙ Brain Storming</p> <p>شرڪت ڪنڊڙن ۾ ضمني عنوانن تي ٻڌل مددي مواد نمبر 01 مطالعي لاءِ ڏني کين هدايت ڪريو ته ان جو مطالعو ڪن ۽ جوڙين ۾ ويهي ٽيڪنالاجيءَ جي مختلف قسمن تي بحث ڪن، جيڪي اهي پنهنجي روزاني زندگيءَ ۾ استعمال ڪندا آهن ۽ انهن کي ٻولي سکيا لاءِ ڪيئن استعمال ڪري سگهجي ٿو.</p> <p>● تشخيصي سرگرمي</p> <p>بحث کانپوءِ ڪو هڪ يا ٻه نمائندا ٻولي سکيا ۾ ٽيڪنالاجي استعمال ڪرڻ جي فائدين ۽ چيلنجن تي مختصر خيالن جو اظهار ڪندا.</p>	<p>اثرانتي ٻولي سکيا لاءِ ٽيڪنالاجيءَ جي استعمال کان آگاهه ٿيڻ</p>	 20 منٽ

جدید ٹیکنالاجيءَ جي استعمال
موجب سرگرمي تيار ڪري پيش
ڪرڻ جي قابليت حاصل ڪرڻ

50 منٽ

• ذيلي موضوع

1. سنڌيءَ ۾ آنلائن ڊڪشنريون ۽ ٻولي سکيا اٽپ
2. مٿي ميڊيا مواد (وڊيو، آڊيو، انٽرويو، مشقون)

• گروهه سرگرمي: ڊجيٽل ذريعن جي ڳولها

هدايت: چار گروپ ٺاهي، سکيا ڏيندڙ، شرڪت ڪندڙن کي سرگرمي ڪرڻ جو طريقو سمجهايو ۽ گهربل سامان ورهايو، پوءِ شرڪت ڪندڙن کي چئو ته توهان سڀئي پنهنجن گروپن ۾ موبائل يا موجود ڪمپيوٽر / لپ ٽاپ کولي هيٺ ڏنل عنوانن موجب مواد سرچ ڪريو.

آنلائن سنڌي ڊڪشنريون

گروپ پهريون

آنلائن سنڌي ٻولي سکيا اٽپ

گروپ ٻيون

ڊجيٽل اسٽوري، ڊجيٽل صوتياتي چارٽ، تعليمي وڊيو، آڊيو

گروپ ٽيون

ورچوئل ريئلٽي اٽپ

گروپ چوٿون

- **تشخيصي سرگرمي:** (گروپ جي پيشڪش ۽ امڪاني استعمال) ڳولها ۽ تياريءَ کان پوءِ گروهه پيشڪش ڪرايو. هر گروپ پنهنجي ڳوليل مواد کي باقي شرڪت ڪندڙن جي سامهون پيش ڪندو. هر پيشڪش کان

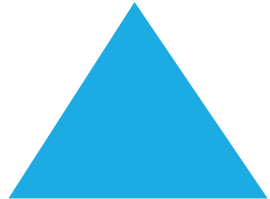
، لپ ٽاپ، نيٽ ڪنيڪشن
مددي لنڪ ۽ ويب
اڊريس وغيره

	<p>پوءِ ٻين گروپن کان راءِ وٺو ۽ آخر ۾ پنهنجي تعميري، بروقت ۽ اثرائتي موٽ ڏيو.</p>		
	<p>• ذيلي موضوع</p> <p>1. بجيٽل سڀيا وارو مواد ٺاهڻ (ڪونز، بجيٽل ڪهاڻي ٻُڌائڻ، سنڌي سنڌي ڪمپوزنگ، پاور پوائنٽ پريزينٽيشن)</p> <p>2. آنلائن ۽ بجيٽل معاونت جا اوزار ۽ ايپ (آنلائن ڊڪشنريون، آنلائن سڀيا، گوگل ڊاڪس، گوگل ٽرانسليٽر، ايم ايس ورڊ)</p> <p>• سرگرمي</p> <p>شرڪت ڪنڌڙن کي هدايت ڏيو ته اهي سندن سبقي منصوبي ۾ ٽيڪنالاجيءَ کي شامل ڪرڻ لاءِ خيالن ڏي وٺ ڪن. کين مٿي ڄاڻايل ضمني مضمون مطابق بجيٽل سڀيا واري سرگرمي يا مواد ٺاهڻو آهي.</p> <p>• تشخيصي سرگرمي</p> <p>شرڪت ڪنڌڙن کي چئو ته هو ڪو چونڊيل ٽيڪنالاجي اوزار استعمال ڪندي هڪ بجيٽل سڀيا واري سرگرمي يا مواد ٺاهن. ان عمل ۾ سندن رهنمائي ڪريو .</p>	<p>ٽيڪنالاجيءَ کي موثر طريقي سان سنڌي ٻوليءَ جي تدريسي سرگرمين ۾ شامل ڪرڻ جي قابل ٿيڻ</p>	 25 منٽ
	<p>• ذيلي موضوع</p> <p>• سموري ڏينهن جو نتيجو ۽ مختصر ورجاءُ</p> <p>• چڪاسَ</p> <p>• خلاصي جي سرگرمي</p> <p>تربيت ڏيندڙ سموري مرحلي جي ڪارگذاريءَ جو خلاصي جي صورت ۾ حاصل مطلب بيان ڪندو.</p> <p>• تشخيصي سرگرمي</p> <p>اڇوڪي هن مرحلي مان شرڪت ڪندڙن ڪيتري قدر لاپ پرايو، ان کي ڄاڻڻ لاءِ کانئن هيٺيان سوال ڪريو.</p>	<p>سموري مرحلي جي ڪارگذاري جو ورجاءُ ڪري خلاصي يا حاصل مطلب بابت ڳالهائڻ</p>	 10 منٽ

1. ٻوليءَ جي سکيا ۾ جديد ٽيڪنالاجيءَ جون ڪهڙيون تدريسي
معاونات استعمال ڪجن ٿيون؟
2. ٻوليءَ جي سکيا ۾ جديد ٽيڪنالاجيءَ جي استعمال جي اهميت،
ضرورت ڪهڙي آهي؟
3. توهان پنهنجي پڙهائڻ ۾ جديد ٽيڪنالاجي جي معاونت سان ڪهڙين
سرگرميون ترتيب ڏيڻ کي ترجيح ڏيندئو؟
4. اڇوڪي ويهڪ ۾ توهان کي ڪهڙيون ڳالهون وڌيڪ دلچسپ
لڳيون ۽ ڇو؟

سکيا جو هي سائڪل سنڌي ٻوليءَ جي استادن کي ڄاڻايل موضوع تي
ڄاڻ ۽ مهارتن پريو بڻائي ٿو ته جيئن هو جديد ٽيڪنالاجيءَ کي سندن
تدريسي عملن ۾ ضم ڪري، ايليمينٽري سطح جي شاگردن لاءِ ٻولي
سکيا جي تجربن کي وڌائي سگهن.

مددي مواد نمبر 01

ٻولي سکيا لاءِ ٽيڪنالاجيءَ جو استعمال ۽ سنڌي ٻولي سکيا

جديد ٽيڪنالاجيءَ جي ترقيءَ سان گڏ ان جو ايجوڪيشن جي ميدان ۾ استعمال به وڌي ويو آهي. ٻولي سکيا جي ميدان ۾ خاص ڪري انگريزي، چائينز ۽ ٻين ترقي يافته قومن جي ٻولين جي تدريس ۾ شاگرد ۽ استاد ان جو عام استعمال ڪن ٿا. اسان ڏٺو ته ڪرونا پينڊمڪ ۽ ٻين مختلف سببن جي ڪري ”ورچوئل ٽيچنگ لرننگ“ عالمي سطح تي ڦهلي وئي. پروفيسر ميري ڪيلينز جي بقول، ”توجوان سکندڙ اڄوڪي ملٽي ماڊل دنيا ۾ پيدا ٿيا آهن، کين گهڻا ڊجيٽل ذريعا ميسر آهن. اسان تعليمدانن لاءِ مسئلو آهي ته سندن گهر توڙي ٻين هنڌن جي ڪرت ۽ اسڪولن جي پڙهائيءَ واري انداز کي ڪيئن هڪ ڪريون؟ ضروري ۾ آڻيون.“ S آهي ته مختلف ڊجيٽل نمونن کي تعميري ۽ مشغولي انداز سان ڪلاس رو

سنڌي ٻوليءَ جي تدريس کي جن مختلف قسمن جي آزمائش کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي، تن مان هڪ روايتي استاد-مرڪزيت واري تعليم آهي، جنهن کي هاڻي مدي خارج تصور ڪيو وڃي ٿو. عام مشاهدو آهي ته سنڌي ٻوليءَ جا اڪثر استاد روايتي استاد-مرڪزيت واري تدريس کي لڪڻ ۽ ڳالهائڻ جي صورتن سان استعمال ڪري رهيا آهن، جنهن ۾ وضاحتي گرامر ۽ ٻين لساني پاسن جي معلومات منتقل ڪئي پئي وڃي. اهو طريقو شاگردن کي غير دلچسپ ۽ غير اهم لڳندڙ هئڻ ڪري گهٽ اثرائتو آهي، تنهن ڪري سندن سنڌي ڳالهائڻ، پڙهڻ ۽ لکڻ جي صلاحيتن جي سڌاري لاءِ گهڻو ڪارآمد ڪونهي. سنڌي ٻوليءَ جي تدريس کي شاگرد-مرڪزيت واري ۽ جديد ڊجيٽل تدريسي طريقن سان ترتيب ڏيڻ جي ضرورت آهي، جو اهو طريقو دلچسپ ۽ تعميري طرح مشغول رکندڙ هئڻ ڪري گهڻي اثرائتو آهي. موجوده سنڌيءَ جو انٽرنيٽ جي ٻولين ۾ شمار آهي، ان ۾ ڊجيٽل طرح سان ايتري ترقي ٿي چڪي آهي جو جديد ڊجيٽل طريقن جا نمونا سنڌي ٻوليءَ جي تدريس ۾ ڪاميابيءَ سان ضم ڪري سگهجن ٿا. سنڌيءَ ۾ ڊجيٽل ڪمپوزنگ ٿي پئي ۽ هيٺين سطح لاءِ گهربل تدريسي مواد يا اسم پڻ ميسر آهن. جهڙوڪ؛ آنلائن ڊڪشنريون، ٻولي سکيا ايپ، ڊجيٽل صوتياتي چارٽ، اي پوسٽر، اي چارٽ، بروشر، اي بڪ، اي اسٽوري، ڊجيٽل گيم، وڊيو، آڊيو وغيره. ضروري آهي ته سنڌي ٻولي سکيا لاءِ ڊجيٽل اوزار جهڙوڪ؛ موبائل، لپ ٽاپ، سي ڊي پليئر، ملٽي ميڊيا پروجيڪٽر، پرنٽر، اسڪينر وغيره کي سبق جي منصوبه بنديءَ ۾ شامل ڪري تدريس کي جديد تقاضائن سان هم آهنگ، اثرائتو ۽ نتيجا ڏيندڙ بنايو وڃي.

<https://learn.sindhila.edu.pk/alphabets/ipl>

<https://youtube.com/@meerins?si=XSPpTEVAfPk4v2tu>

سنڌي ورجونل لائبريري | Sindhi Language and Literature

Online Sindhi Learning - A Project of Sindhila

<https://learn.sindhila.edu.pk/#course>

<https://dic.sindhila.edu.pk/>

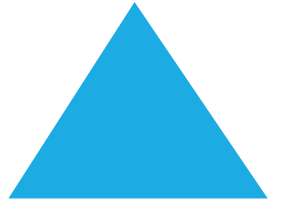
http://www.emis.gob.pk/PRP/PRP_RWMetrial.html#!/grades/2

<https://sindhilanguagelibrary.com/books/info/90>

<https://www.youtube.com/watch?v=ABi15hJSLOM&pp=ygUUc2luZGhpIHBob25lbWUgc291bmQ%3D>

<https://www.youtube.com/@SindhiLanguageAuthority>

<https://www.youtube.com/@sindhiabaniboli8121>

For reference:

List of 1-20 LCs topics

Topics	Learning Cycles (LCs)
پڙهڻ جي مهارت	LC-1
ڳالهائڻ جي مهارت	LC-2
پڙهڻ جي مهارت (i)	LC-3
پڙهڻ جي مهارت (ii)	LC-4
لکڻ جي مهارت	LC-5
زبان شناسي	LC-6
تقرير جي مهارت	LC-7
پسنديگي ۽ تنقيد	LC-8
تخليقي تحرير	LC-9
زندگيءَ جون لساني مهارتون	LC-10
سنڌي صوتيات جي تدريس	LC-11
لفظي بناوت ۽ جملن جي جوڙجڪ	LC-12
سنڌي نظم جي تدريس	LC-13
سنڌي نثر جي تدريس	LC-14
سنڌي پڙهائڻ جا طريقا ۽ حڪمت عمليون	LC-15
سنڌي پڙهڻ جون ٽڪيائون	LC-16
سنڌي پڙهڻ جي چڪاس	LC-17
سنڌي مضمون نويسيءَ جي تدريس	LC-18
سنڌي ٻولي سکيا لاءِ ٽيڪنالاجيءَ جو استعمال	LC-19
شاگردن جي چنگ-پلائي	LC-20

Contact email address:

kamranshah@iba-suk.edu.pk

School Education & Literacy Department (SE&LD)
Government of Sindh

